

Utylizacja opakowań & system EKO-KOM

Dyrektywy unijne

Głównymi aktami prawnymi regulującymi problematykę opakowań na szczeblu europejskim są:

- Dyrektywa 94/62/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych;
- Dyrektywa 2018/852 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Dyrektywa z roku 1994:

- ustanawia obowiązujące w UE przepisy dot. gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- stosuje się do wszystkich opakowań wprowadzanych do obrotu i wszystkich odpadów opakowaniowych używanych lub powstających na terenie UE, niezależnie od zastosowanego surowca;
- została wprowadzona w celu zharmonizowania krajowych środków dot. gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w celu:
  - zapobiegania ich wpływowi na środowisko lub zmniejszania tego wpływu;
  - zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia przeszkód w handlu i zakłócenia oraz ograniczenia konkurencji.

Dyrektywa z roku 2018:

- aktualizuje środki mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz promowanie ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku odpadów opakowaniowych;
- wg dyrektywy, państwa UE podejmują środki zachęcające do recyklingu i zwiększenia udziału opakowań wielokrotnego użytku oraz środki niezbędne w celu osiągnięcia wielkości docelowych recyklingu, jak również
- zapewniają, aby do końca 2024 r. ustanowiono **systemy odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wszystkich opakowań**; w ramach systemu odpowiedzialności producenta przewiduje się m. in. finansowanie i/lub organizację zwrotu bądź zbierania zużytych opakowań/opadów opakowaniowych.

Prawo czeskie

Republika Czeska wdrożyła dyrektywę unijną w swojej wersji ustawy o opakowaniach (*477/2001 Sb. Zákon o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech) z dnia 4 grudnia 2001*). Ustawa ta określa prawa i obowiązki osób fizycznych i prawnych oraz kompetencje organów administracyjnych w zakresie postępowania z opakowaniami i wprowadzania opakowań do obrotu/importu opakowań, utylizacji i recyklingu oraz określa opłaty, środki naprawcze i wykroczenia. Art. 10-15 ustawy regulują najważniejsze obowiązki odpowiedzialnych podmiotów.

Najistotniejszym obowiązkiem wynikającym z czeskiego prawa jest **udział w kosztach likwidacji opakowań** po wprowadzeniu na rynek w Republice Czeskiej. W przypadku opakowań B2C (*Business-to-consumer*) za ich prawidłową utylizację i recykling odpowiada osoba, która wprowadza je na rynek: producent, importer lub sprzedawca. Ustawa dotyczy także zagranicznych przedsiębiorców, którzy wysyłają towary do klientów w Czechach.

Przez **wprowadzenie opakowania do obrotu** rozumie się transgraniczny transport lub import opakowań bądź produktów opakowaniowych z innego kraju do Republiki Czeskiej. Część tych obowiązków spada również na dostawców opakowań.

Ustawa przewiduje wyjątek od obowiązku partycypowania w kosztach utylizacji i recyklingu (art. 15a ust. 1) dla podmiotów, które wprowadzają na rynek mniej niż 300 kg opakowań w roku kalendarzowym i których roczny obrót nie przekracza jednorazowo 25 mln CZK (ok. 1 mln EUR, ok. 5 mln PLN):

§ 15a Czeskiej Ustawy o Opakowaniach

(1) Osoby wprowadzające opakowania na rynek lub do obrotu nie muszą spełniać obowiązków określonych w sekcjach 10-15, jeżeli spełniają warunek, że

(a) całkowita ilość opakowań wprowadzonych przez nie na rynek lub do obiegu w roku kalendarzowym nie przekracza 300 kg oraz

(b) ich roczny obrót nie przekracza 25 000 000 CZK.

(2) Osoba korzystająca ze zwolnienia na mocy ust. 1 zapewnia wypełnienie obowiązków wynikających z ust. 10-15 niezwłocznie po stwierdzeniu, że warunki określone w ust. 1 nie zostaną spełnione w danym roku kalendarzowym.

(3) Osoba korzystająca ze zwolnienia na podstawie ust. 1 jest zobowiązana do udowodnienia na żądanie organów kontrolnych, o których mowa w § 31, spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1.

(4) Osoba, która w danym okresie nie udowodni spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, traktowana jest jako osoba, która w tym okresie miała wszystkie obowiązki, o których mowa w ust. 10-15.

System EKO-KOM

Najprostszym sposobem na spełnienie obowiązków ustawowych jest współpraca z podmiotem licencjonowanym, prowadzącym system do uiszczania opłat i rejestracji w Republice Czeskiej - EKO-KOM. Za pomocą systemu należy zgłaszać odpowiednie roczne wartości – zostały na niego przeniesione wszystkie obowiązki wynikające z ustawy o opakowaniach, łącznie z rejestracją i sprawozdawczością w Ministerstwie Środowiska (*Ministerstvo životního prostředí České republiky* [HomePage - Ministerstvo životního prostředí \(mzp.cz\)](http://mzp.cz)), które stanowi główny organ kontrolny w zakresie regulacji ustawy o opakowaniach. Podmiot wprowadzający opakowania na rynek jest zobowiązany do zarejestrowania się w systemie w ciągu 60 dni od powstania obowiązku ustawowego.

Aby zarejestrować się w systemie EKO-KOM, należy wypełnić formularz – *Entry Statement*. Na jego podstawie zostanie zwrotnie przesłany do podpisu projekt umowy.

Po podpisaniu umowy przez obie strony, firma EKO-KOM przesyła fakturę na rejestracyjną opłatę roczną, a po jej opłaceniu zostaje firmie nadany identyfikator EKO-KOM ID.

Wraz z rejestracją w systemie istnieje ponadto obowiązek przysyłania kwartalnych raportów z produkcji opakowań oraz uiszczenia opłaty za łączną wagę opakowań wprowadzonych na rynek czeski.

Niewykonanie zobowiązań podlega karom do wysokości 1 lub 10 mln CZK, w zależności od charakteru i powagi naruszenia.

Strona EKO-KOM w angielskiej wersji językowej: [EKO-KOM – Systém sběru a recyklace obalových odpadů \(ekokom.cz\)](http://ekokom.cz)

Możliwa jest oczywiście współpraca z innymi firmami, które zajmują się usuwaniem odpadów, należy jednak liczyć się z mniejszą zdolnością przerobową i mniej kompleksową obsługą klienta. Wreszcie firma może zdecydować się na utylizowanie opakowań na własną rękę – jest to opcja najmniej praktyczna, zatem najrzadziej wybierana.